

VICTOR, René, ridder, jurist en grondlegger van de Vlaamse rechtsliteratuur (Antwerpen 19 januari 1897).

Studeerde aan het atheneum te Antwerpen, waar hij Paul van Ostaijen ontmoette met wie hij in 1914 beambte werd bij het gemeentebestuur van Antwerpen. In 1921 werd hij doctor in de rechten voor de Centrale Examencommissie en het jaar daarna begon hij zijn stage als advocaat bij minister Edward Pécher. In 1931 werd hij docent aan

de Vrije Universiteit te Brussel (Nederlandse cursus staatsrecht en administratief recht). Van 1952 tot '54 was hij deken van de Balie te Antwerpen. Aan de Gentse rijksuniversiteit doceerde hij van 1955 af vergelijkend administratief recht. Van 1964 tot '70 was hij fractieleider van de Partij voor Vrijheid en Vooruitgang in de Antwerpse gemeenteraad.

In 1931 stichtte Victor het Rechtskundig Weekblad, waarvan hij nog steeds de hoofdredactie waarneemt. In 1938 werd hij stichtend lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België; in 1945 was hij bestuurder van de klasse der Letteren, Morele en Staatskundige Wetenschappen van deze academie. De Antwerpse advocaten kozen hem in 1947 tot voorzitter en in 1960 tot erevoorzitter van de Vlaamse Conferentie der Balie te Antwerpen. In 1965 werd hij voorzitter van de Vlaamse Juristenvereniging. Naar aanleiding van zijn 75ste verjaardag, zijn 50-jarig jubileum als advocaat en het 35-jarig bestaan van het Rechtskundig Weekblad werd René Victor op luisterrijke wijze gehuldigd in het Hof van Assisen te Antwerpen. In 1966 werd hij in de adelstand verheven.

Ridder René Victor heeft in het ontstaan en de groei van de Vlaamse rechtswetenschap en vooral in de ontwikkeling van een Vlaamse rechtsliteratuur een onschatbare rol gespeeld. Zelf publiceerde hij een zeer groot aantal werken (ongeveer 600 titels). In de strijd voor de vernederlandsing van het gerecht stond hij in de voorste gelederen. De wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in rechtszaken bepleitte Victor in zijn Rechtskundig Weekblad, dat hij overigens had opgericht als tegenhanger van het Journal des Tribunaux, dat in die

jaren bijna wekelijks anti-Vlaamse artikelen publiceerde. Het Rechtskundig Weekblad bood Victor en zijn Vlaamse confraters een verweermiddel, dat later ook een uitmuntend werkinstrument is geworden voor de rechtspractici in Vlaanderen. Victor en zijn vrienden hebben via het Rechtskundig Weekblad ook geijverd voor de oprichting van een zelfstandige Vlaamse academie voor Wetenschappen. Hierover voerde Victor zelfs een polemiek met August Vermeulen, die vrede wilde nemen met een splitsing van de Belgische academie in een Franse en een Vlaamse afdeling.

Door zijn toedoen kwam ook de Vlaamse Rechtskundige Bibliotheek tot stand. Meer dan 50 werken werden zo uitgegeven. Dit voorbeeld werd gevolgd door andere uitgevers die het vóór hem niet hadden aangedurfd Nederlandstalige rechtsliteratuur op de markt te brengen.

Hoewel René Victor aan de universiteiten van Brussel en Gent verbonden geweest is, ging zijn voorkeur steeds naar de balie. Na de Tweede Wereldoorlog pleitte hij o.m. voor talrijke beklagden, onder wie G. Romsée, H. Borginon en E. van Coppenolle. Dat is hem in sommige vaderlandslievende kringen kwalijk genomen.

Als Vlaams liberaal en als self-made man koos Victor steeds de kant van de zwakken tegen de sterken, tegen de gevestigde macht, tegen degenen die misbruik maken van hun machtspositie. We kunnen ons het rechtsleven van de laatste vijftig jaren in Vlaanderen zonder hem niet voorstellen.

WERKEN : *Een eeuw Vlaamsch rechtsleven* (1935); - *De Vlaamse rechtsliteratuur in België van 1940 tot 1950* (1952); - *Schets ener geschiedenis van de Vlaamse Conferentie der balie van Antwerpen* (1960); - *De gelijkheidswet en het Vlaams Rechtsleven* (1960); - *De betekenis van de Vlaamse Conferentie der Balie van Antwerpen* (1960); - *Wetboeken en Rechtstaal. Opstellen van prof. P. Bellefroid verzameld en ingeleid* (1962); - *Kronijken over recht, mensen en boeken* (1962); - *Het werk van prof. J. Haesaert* (1963); - *De Nederlandse Rechtstaal en andere opstellen van prof. Mr. Julius Obrie, verzameld en ingeleid* (1966); - *Dertig jaar Vlaamse Rechtspraak; inhoudstafel van het Rechtskundig weekblad met inleiding* (1970); - recensies van juridische werken in het *Rechtskundig Weekblad*.

LITERATUUR : *Recht in beweging; opstellen aangeboden aan prof. mr. ridder R. Victor*, 2 dln. (1974).

PIET VAN BRABANT